Dosarul nr. 3-1599/2023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

28 mai 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Russu Adelina

examinând în ședință de judecată publică cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis, către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu participarea terțului BC Investprivatbank S.A. privind anularea actului administrativ și impunerea la acțiune,

constată:

La 30.06.2023, Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Iulian, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis, au depus cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale, privind anularea actului administrativ și impunerea la acțiune.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat următoarele. În fapt, BC Investprivatbank S.A. a fost fondată și înregistrată de stat pe 3 august 2001.

La finele lunii mai anul 2009, BC „Investprivatbank” S.A. avea o datorie în sumă de 253 882,56 lei față de Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat, sub forma contribuțiilor de asigurări sociale aferentă salariaților Băncii. Datoria nu a fost achitată din cauza intentării procesului de lichidare a Băncii.

Comunică că prin ordonanța nr.***** din 19 iunie 2009, Banca Națională a Moldovei a retras licența BC „Investprivatbank” S.A. și a numit un lichidator.

Astfel, în termenul stabilit, lichidatorul Băncii a întocmit și a depus la Banca Națională a Moldovei Lista creanțelor față de BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare conform ordinii priorității claselor de creanțe la 19.06.2009, care a fost înregistrată pe 18 noiembrie 2009.

Susțin că, creanțele din Lista creanțelor faţă de BC „Investprivatbank” S.A. au fost repartizate de lichidator în 5 (cinci) clase de prioritate, conform art. 38^{11} alin. (3) din Legea instituțiilor financiare (ulterior Legea cu privire la lichidarea băncilor).

Astfel, creanța Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat, în sumă de 253 882,56 lei, născută până la intrarea Băncii în proces de lichidare, a fost inclusă în a 4-a (patra) clasă de prioritate a creanțelor.

În termenul prevăzut la art. 38^{10} din Legea instituțiilor financiare (20 de zile), Casa Națională de Asigurări Sociale nu a contestat la Banca Națională a Moldovei clasa de prioritate sau cuantumul creanței validate de către lichidator (253 882,56 lei).

La data de astăzi, Banca a onorat integral creanțele validate la primele două clase de prioritate și se află în proces de onorare a celei de-a 3-a clase de creanțe.

Remarcă că, după ce a intrat în proces de lichidare, BC „Investprivatbank” S.A. a angajat mai multe persoane fizice, prin contract individual de muncă, pentru îndeplinirea activităților aferente procesului de lichidare a Băncii.

De asemenea, până la 31 iulie 2020, toate contribuțiile de asigurări sociale care au fost raportate și achitate, la Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat, de către BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare au fost reflectate de Casa Națională de Asigurări Sociale, în conturile personale de asigurări sociale ale reclamanților persoane fizice, după destinația indicată de angajatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare.

Cu toate acestea, din 1 august 2020, contribuțiile de asigurări sociale achitate și raportate de Bancă nominal pentru salariați au început să fie reflectate de Casa Națională de Asigurări Sociale, prin subdiviziunile sale, la stingerea creanțelor validate de lichidator în sumă de 253 882,56 lei, care s-au acumulat până la intrarea Băncii în proces de lichidare și se execută de lichidatorul Băncii în ordinea art. 38^{11} din Legea cu privire la lichidarea băncilor, conform claselor prioritate a creanțelor.

Indică că, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a informat reclamanții despre temeiurile, motivele sau decizia de schimbare a modului de reflectare a plăților efectuate de BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare pentru și în privința salariaților angajați de lichidatorul Băncii, care sunt prioritare față de toate cele 5 (cinci) clase de creanțe din Lista creanțelor BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare.

Astfel, la 5 mai 2023, reclamanții s-au adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru. Cererea a fost înregistrată la sediul Casei Naționale și al Casei Teritoriale.

Prin cererea prealabilă înaintată, reclamanții au solicitat: 1. reclasificarea și reflectarea plăților efectuate la bugetul asigurărilor sociale de stat de către

angajatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare cu titlu de contribuții de asigurări sociale aferente drepturilor salariale ale persoanelor angajate la BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare în baza contractelor individuale de muncă încheiate după retragerea licenței și intrarea băncii în proces de lichidare la 19 iunie 2009, după cum urmează: -pentru lunile august - decembrie 2020 conform Anexei nr. 1; -pentru lunile ianuarie - decembrie 2021 conform Anexei nr. 2; -pentru lunile ianuarie - decembrie 2022 conform Anexei nr. 3; și pentru lunile ianuarie 2023 - prezent conform Anexei nr. 4;

2. Încetarea înregistrării și reflectării plăților la bugetul asigurărilor sociale de stat efectuate de angajatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare cu titlu de contribuții de asigurări sociale aferente drepturilor salariale ale angajaților BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, în temeiul contractelor individuale de muncă încheiate după 19 iunie 2009, ca plăți destinate stingerii creanței bugetului asigurărilor sociale de stat apărută până la 19 iunie 2009, în mărime de 253 882,56 lei, care a fost validată și inclusă în Lista creanțelor faţă de BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare la clasa a 4-a (patra) de prioritate a creanțelor.

Potrivit răspunsului din 19 mai 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins ca inadmisibilă cererea prealabilă a angajaților BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare și a motivat că cererea prealabilă poate fi îndreptată spre anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul sau emiterea unui act administrativ individual, iar din conținutul cererii prealabile nu se poate deduce faptul contestării unui act administrativ individual.

Casa Națională de Asigurări Sociale nu a reflectat în răspuns decizia adoptată în privința angajatorului BC "Investprivatbank" SA în proces de lichidare, care a semnat cererea prealabilă și a plătit contribuțiile de asigurări sociale reflectate necorespunzător în evidența oficială a contribuțiilor de asigurări sociale.

De asemenea, în termenul stabilit prin lege, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru nu a dat răspuns la cererea prealabilă recepționată de la reclamanți pe 5 mai 2023.

În continuare susține că, potrivit art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Potrivit art. 9 din Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și politice - nr. 19 din 16.12.1966, statele părți la prezentul Pact recunosc

dreptul pe care îl are orice persoană la securitatea socială, inclusiv asigurări sociale.

Susțin că potrivit art. 47 din Constituția Republicii Moldova, cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Mai comunică că, potrivit Articolul 9 alin. (1) lit. o) din Codul muncii, salariatul are dreptul: la asigurarea socială și medicală obligatorie, în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Relevă că potrivit art. 206 alin. (1)lit. b) din Cod fiscal, executarea silită a obligației fiscale se consideră imposibilă dacă: persoana se află în proces de lichidare (dizolvare) sau în procedură de insolvabilitate, cu excepția obligației fiscale calculate după intentarea procedurii.

În continuare potrivit art. 38^{8} Legii cu privire la lichidarea băncilor - nr. 550 din 21.07.1995, (1) Cheltuielile legate de procesul de lichidare a băncii se efectuează prioritar altor creanțe față de bancă din contul mijloacelor acesteia. Aceste cheltuieli includ: b) obligațiile de plată a serviciilor de locațiune, a remunerației muncii salariaților, a indemnizațiilor în legătură cu concedierea acestora, a remunerației muncii lichidatorului și a persoanelor antrenate de acesta, a cheltuielilor de judecată, a cheltuielilor aferente publicării anunțurilor, expedierii avizelor, inventarierii, evaluării, administrării (inclusiv predării) patrimoniului, distribuirii (lichidării) activelor băncii, alte cheltuieli și obligații de plată necesare în procesul lichidării băncii, precum și obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și a altor plăți obligatorii, în perioada de după retragerea licenței.

De asemenea articolul 38^{10} din aceeași Lege, prevede că, în termen de 20 de zile de la data înregistrării listei creanțelor la Banca Națională, orice deponent, orice alt creditor ori unul sau mai mulți acționari ai băncii care dețin în total cel puțin 10 la sută din acțiunile cu drept de vot pot înainta Băncii Naționale o contestație împotriva măsurilor întreprinse de lichidator prevăzute la art. 38^{9} alin. (2) lit. a) și b). Banca Națională va soluționa contestația în termen de o lună de la data înaintării acesteia. în cazul în care pretențiile exprimate în contestație sunt motivate, Banca Națională emite o ordonanță cu privire la modificarea listei creanțelor și a mecanismului propus pentru onorarea acestora. După expirarea termenului de soluționare a contestației indicat la alin. (1), lista creanțelor înregistrată la Banca Națională nu poate fi modificată.

Iar potrivit art. 38^{11}, din Aceeaşi Lege, onorarea creanțelor față de banca în proces de lichidare se efectuează după expirarea termenului de soluționare a contestației prevăzut la art. 38^{10}, cu condiția validării acestora și înregistrării listei creanțelor la Banca Națională, dacă prezentul capitol nu prevede altfel. (3) Creanțele validate se onorează conform ordinii priorității claselor de creanțe

stabilite, după cum urmează: a) creditele acordate băncii de către Banca Națională pînă la numirea lichidatorului; b) creanțele Ministerului Finanțelor, ca urmare a plăților efectuate sau care urmează a fi efectuate în temeiul garanțiilor de stat sau gajării valorilor mobiliare de stat pentru garantarea creditelor de urgență acordate de Banca Națională băncii în situații de criză financiară sistemică sau de pericol al apariției acesteia; d) creanțele aferente depozitelor, rămase după onorarea obligațiilor în conformitate cu Legea nr. 575/2003 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar; f) sumele plăților la bugetul public național, decontate de la contribuabili, dar care nu au fost transferate în conturile respective ale sistemului bugetar, precum și alte creanțe ale bugetului public național; g) alte creanțe. (3^1) Creanțele creditorilor care aparțin unei clase de creanțe se onorează după onorarea tuturor creanțelor care aparțin clasei de creanțe precedente.

În continuare menționează că potrivit art. 1 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale - nr. 489 din 08.07.1999, în sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

asigurări sociale - sistem de protecție socială a persoanelor asigurate, constând în acordarea de indemnizații, ajutoare, pensii, de prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă și de alte prestații, prevăzute de legislație; [...]

asigurat - persoană fizică aptă pentru muncă, cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova, pentru care plătitorii contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat plătesc contribuții de asigurări sociale în vederea beneficierii de dreptul pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege; [...]

bugetul asigurărilor sociale de stat- totalitate a veniturilor, a cheltuielilor și a surselor de finanțare destinate pentru realizarea funcțiilor și gestionarea sistemului public de asigurări sociale;

Casa Națională de Asigurări Sociale (denumită în continuare Casa Națională) - autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului, care administrează și gestionează sistemul public de asigurări sociale;

casă teritorială - subdiviziune structurală a Casei Naționale care nu are calitate de persoană juridică;

cont personal de asigurări sociale- informație structurată despre un asigurat, care reflectă contribuțiile de asigurări sociale calculate și plătite, venitul la care s-au calculat acestea, prestațiile de asigurări sociale de care a beneficiat asiguratul, precum și alte informații aferente activității asiguratului;

contribuție de asigurări sociale - sumă datorată în mod obligatoriu de plătitorul contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat;

Potrivit art. 2 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999, dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale.

Conform art. 4 al aceleiași Legi, în sistemul public, sunt asigurate obligatoriu, prin efectul, legii: 1) persoana care desfășoară activitate pe bază de contract individual de muncă;

Potrivit art. 17 alin. (1) lit. b) al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999, plătitorii contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat și cotele de contribuții de asigurări sociale, în sistemul public sunt contribuabili, după caz: angajatorii.

Conform art. 19 alin. (1) al aceleiași Legi, contribuția de asigurări sociale se datorează de la data încadrării în una din situațiile prevăzute la art. 4 sau a încheierii contractului de asigurare.

În corespundere cu art. 20 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999, calculul și plata contribuției de asigurări sociale se fac lunar de către angajator.

La fel potrivit art. 32 din Legea menționată supra, neplata în termenele stabilite a contribuției de asigurări sociale de către asigurații cu declarație de asigurare sau cu contract de asigurare atrage după sine decăderea din drepturile la prestații până la achitarea contribuțiilor restante și a majorărilor de întîrziere aferente.

Potrivit art. 35 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999, evidența contribuțiilor de asigurări sociale se face prin structurile teritoriale ale Casei Naționale, pe baza codului personal de asigurări sociale. Păstrarea și evidența datelor privind contribuțiile de asigurări sociale, pe fiecare asigurat, le efectuează Casa Națională și structurile sale teritoriale.

Conform art. 40 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999, modalitatea de acordare, de stabilire și de plată a pensiilor se reglementează prin lege.

De asemenea potrivit art. 41 din Legea menționată supra, asigurații din sistemul public au dreptul, în afară de pensie, la: a) indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de afecțiuni generale sau de accidente în afara muncii, de boli profesionale și de accidente de muncă, inclusiv indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav; b) prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă; c)indemnizație de maternitate; d) indemnizație pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani; e) ajutor de șomaj; f) ajutor de deces.

Iar potrivit art. 49 din aceeaşi Lege, în aplicarea prevederilor prezentei legi, Casa Națională îndeplinește următoarele atribuții: a) exercită îndrumarea și controlul privind aplicarea dispozițiilor legale de către structurile sale teritoriale;

[...] i) asigură evidența la nivel național a tuturor plătitorilor contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat; j) asigură evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale la nivel național pe baza codului personal de asigurări sociale; k) certifică stagiul de cotizare pentru fiecare asigurat.

Cu privire la anularea răspunsului susțin că, prin cererea prealabilă, reclamanții au solicitat pârâtului acțiuni și inacțiuni pentru trecut și viitor în privința modulului de evidență și reflectare a contribuțiilor de asigurări sociale achitate, precum și a celor ce urmează să fie achitate, conform contractelor individuale de muncă încheiate cu salariații angajați de lichidatorul Băncii pentru prestarea muncii aferente procesului de lichidare a Băncii.

Cu privire la trecut, reclamanții au solicitat ca plățile calculate și achitate de către angajator, cu titlu de contribuții de asigurări sociale aferente salariaților antrenați în procesul de lichidare a Băncii, să fie reflectate în conturile personale de asigurări sociale ale salariaților respectivi, așa cum au fost reflectate în destinația plăților și în rapoartele angajatorului.

Cu privire la viitor, aceeași reclamanți au solicitat să fie încetată înregistrarea și reflectarea plăților la bugetul asigurărilor sociale de stat care vor fi achitate de angajatorul BC „Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare cu titlu de contribuții de asigurări sociale aferente salariaților angajați de BC „Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare, în temeiul contractelor individuale de muncă încheiate după 19 iunie 2009, ca plăți destinate stingerii creanței bugetului asigurărilor sociale de stat apărută până la 19 iunie 2009, în mărime de 253 882,56 lei, care a fost validată și inclusă în Lista creanțelor față de BC „Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare la 19.06.2009 și față de care se aplică procedura specială de executare în condițiile Legii cu privire la lichidarea băncilor.

Conform răspunsului nr. 1012/23 din 19 mai 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a conchis că cererea prealabilă este inadmisibilă fiindcă din aceasta nu poate fi dedus că reclamanții contestă un act administrativ.

În aceste împrejurări, pârâtul a interpretat eronat art. 5 din Codul administrativ și în rezultat a ignorat că activitatea administrativă include și actele reale (acțiuni fizice) de reflectare și evidență a contribuțiilor de asigurări sociale plătite de Bancă din numele și/sau pentru salariații reclamanți.

Conform art. 49 alin. (1) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, Casa Națională de Asigură Sociale deține atribuția legală și totodată obligația privind asigurarea evidenței la nivel național a tuturor plătitorilor contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, a drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale pe baza codului personal de asigurări sociale.

Potrivit pct. 8 din Regulamentul Registrului de stat ai evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, deținătorul și registratorul Registrului este Casa Națională de Asigurări Sociale.

La pct. 6 din Regulament sunt reflectate principiile ținerii Registrului, unele dintre acestea se referă la: d) asigurarea completivității și veridicității datelor înregistrate; e) temeinicia datelor înregistrate; f) expunerea clară și corectă a informațiilor trecute în Registru; j) controlul asupra modului de completare a Registrului.

Prin cererea prealabilă, reclamanții au invocat existența unor erori rezultate din încălcarea principiilor de ținere a Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale și au solicitat ca aceste erori să fie remediate și să nu fie admise în viitor.

La rândul său, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a realizat (in)acțiunile reale necesare pentru înlăturarea problemei sesizate de angajator și salariați, dar vădit eronat și prin uz de formalism excesiv a respins cererea prealabilă ca inadmisibilă.

Remarcă că, după 1 august 2020, BC „Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare a continuat să achite contribuțiile individuale de asigurări sociale pentru salariații reclamanți, însă plățile efectuate conform legislației în vigoare au încetat să fie reflectate în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale.

Pârâtul nu are nici un temei legal de a refuza ori de a nu reflecta, în conturile personale de asigurări sociale ale salariaților, contribuțiile individuale de asigurări sociale achitate.

Dimpotrivă, refuzul pârâtului de a satisface solicitările reclamanților contravine prevederilor legale în vigoare și încalcă drepturile legitime ale reclamanților.

Din perspectiva legislației în vigoare, acțiunile prin care pârâtul samavolnic a decis ca din 1 august 2020 plățile destinate achitării contribuțiilor de asigurări sociale în privința salariaților reclamanți să fie îndreptate și reflectate ca plăți de stingere a creanței sale validate și incluse în Lista creanțelor față de Bancă (pct. pct. 2, 6) contravine prevederilor art. 206 alin. (1) lit. b) Cod fiscal, art. 38^{8} și art. 38^{11} din Legea instituțiilor financiare (redacția din 19.06.2009), art. 38^{8} și art. 38^{11} din Legea cu privire la lichidarea băncilor (redacția în vigoare).

Prin acțiunile contestate, pârâtul încalcă interdicția de a executa silit obligația fiscală a Băncii (creanța validată în sumă de 253 882,56 lei), precum și ordinea de satisfacere a creanțelor după clasele de prioritate. Or, modul în care pârâtul ține în prezent Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, în raport cu salariații reclamanți, are ca efect stingerea ilegală a creanțelor

din clasa a 4-a (patra) de prioritate în detrimentul creanțelor din clasa a 3-a (treia) de prioritate, care încă nu au fost executate integral.

Remarcă că, potrivit răspunsului nr. 23-01006/10/1312 din 12 aprilie 2023, Banca Națională a Moldovei a explicat Casei Naționale de Asigurări Sociale următoarele:

- Creanțele validate față de o bancă în proces de lichidare se onorează respectând ordinea priorității claselor de creanțe stabilite la art. 38^{11} din Legea nr. 550/1995;

- Având în vedere că în termenul prevăzut de Legea nr. 550/1995 la Banca Națională nu au parvenit din partea CNAS contestații împotriva măsurilor întreprinse de lichidatorul Băncii întru stabilirea și validarea creanțelor față de Bancă, [...] onorarea creanței CNAS este posibilă după onorarea creanțelor care aparțin clasei de creanțe precedente.

În aceste împrejurări, acțiunile contestate ale Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt în fond ilegale din cauza că acestea contravin normelor legale imperative în vigoare la data întocmirii Listei creanțelor față de Bancă, precum și în prezent.

Din punctul de vedere al drepturilor, acțiunile pârâtului încalcă drepturile legitime ale reclamanților salariați, precum și ale reclamantului angajator. În raport cu salariații sunt încălcate drepturile prevăzute la art. 47 alin. (2) din Constituție și art. 9 alin. (1) lit. o) Codul Muncii, care sunt garantate la nivel internațional prin art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului Libertăților Fundamentale, art. 9 din Pactul Internațional privind drepturile economice, sociale și politice.

Astfel, din cauza că pârâtul nu reflectă corect plățile efectuate de Bancă din numele și în privința salariaților antrenați în procesul de lichidare, reclamanții persoane fizice nu pot beneficia de drepturile și prestațiile sociale conferite de legislația națională și garantate prin legislația internațională.

Chiar dacă contribuțiile de asigurări sociale au fost achitate, acestea nu vor fi luate în considerare la stabilirea drepturilor și prestațiilor sociale dacă nu au fost reflectate în conturile individuale de asigurări sociale ale persoanelor asigurate (reclamanții salariați). Deci, nereflectarea plăților de asigurări sociale echivalează neplata acestora și respectiv prejudicierea salariaților.

Or, conform art. 32 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08.07.1999, neplata în termenele stabilite a contribuției de asigurări sociale de către asigurații cu declarație de asigurare sau cu contract de asigurare atrage după sine decăderea din drepturile la prestații până la achitarea contribuțiilor restante și a majorărilor de întârziere aferente.

Având în vedere că pârâtul a refuzat neîntemeiat să înlăture și să înceteze pe viitor încălcarea drepturilor sociale ale reclamanților salariați, acesta urmează să fie obligat de către instanța de contencios administrativ la acțiunile și inacțiunile care

lezează drepturile reclamanților în rezultatul reflectării eronate a datelor, privind plățile contribuțiilor de asigurări sociale destinate salariaților, în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale.

Solicită reclamanții în cererea de chemare în judecată concretizată:

- Obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Dionis Pascari, IDNP *****, contribuțiile de asigurări sociale în sumă totală de 45 000 (patruzeci și cinci mii) lei, care au fost calculate, achitate și raportate nominal de angajatorul BC „Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare de la data angajării (1 ianuarie 2022) până la data încetării raportului individual de muncă (31 iulie 2024), după cum urmează:

Luna	Anul	Perioada	Contribuțiile de asigurări sociale calculate, achitate și raportate nominal de către angajator pentru salariatul Dionis Pascari, MDL
01	2022	01.01.2022-31.01.2022	360.00
02	2022	01.02.2022-28.02.2022	2 400.00
03	2022	01.03.2022 -31.03.2022	2 400.00
04	2022	01.04.2022 -30.04.2022	2 400.00
05	2022	01.05.2022 -31.05.2022	1 200.00
06	2022	01.06.2022 - 30.06.2022	1 200.00
07	2022	01.07.2022-31.07.2022	1 200.00
08	2022	01.08.2022-31.08.2022	1 200.00
09	2022	01.09.2022 - 30.09.2022	1 200.00
10	2022	01.10.2022- 31.10.2022	1 920.00
11	2022	01.11.2022-30.11.2022	1 920.00
12	2022	01.12.2022-31.12.2022	1 920.00
01	2023	01.01.2023 -31.01.2023	1 200.00
02	2023	01.02.2023 - 28.02.2023	1 200.00
03	2023	01.03.2023 - 31.03.2023	1 200.00
04	2023	01.04.2023 -30.04.2023	1 200.00
05	2023	01.05.2023 -31.05.2023	1 200.00
06	2023	01.06.2023 -30.06.2023	1 200.00
07	2023	01.07.2023 -31.07.2023	1 200.00
08	2023	01.08.2023 -31.08.2023	1 200.00
09	2023	01.09.2023 -30.09.2023	1 200.00
10	2023	01.10.2023 -31.10.2023	1 200.00
11	2023	01.11.2023 -30.11.2023	1 200.00

12	2023	01.12.2023 -31.12.2023	1 200.00
01	2024	01.01.2024-31.01.2024	1 200.00
02	2024	01.02.2024- 29.02.2024	1 680.00
03	2024	01.03.2024-31.03.2024	1 680.00
04	2024	01.04.2024-30.04.2024	1 680.00
05	2024	01.05.2024-31.05.2024	1 680.00
06	2024	01.06.2024-30.06.2024	1 680.00
07	2024	01.07.2024- 31.07.2024	1 680.00
TOTAL, MDL:			**45 000 MDL**

- Obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reflecte ca achitate în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Viorel Cebotari, IDNP *****,, contribuțiile de asigurări sociale în sumă de 39 971,04 (treizeci și nouă mii nouă sute șaptezeci și unu) lei după cum urmează în tăblița de mai jos, reieșind din faptul că suma totală a contribuțiilor de asigurări sociale calculate, raportate și achitate nominal de angajatorul BC Investprivatbank S.A. în proces de lichidare de la data angajării 03 septembrie 2009 până la data încetării raportului individual de muncă 31 iulie 2024 constituie 400 510,23 (patru sute mii cinci sute zece) lei, dintre care numai 360 539,19 (trei sute șaizeci mii cinci sute treizeci și nouă) lei sunt reflectate de către CNAS ca achitate.

Luna	**Anul**	**Perioada**	**Contribuțiile de asigurări sociale calculate, achitate și raportate nominal de către angajator pentru salariata Viorel Cebotari, MDL**
09	2022	03.09.2022-30.09.2022	1680.00
10	2022	01.10.2022-31.10.2022	1680.00
11	2022	01.11.2022-30.11.2022	1680.00
12	2022	01.12.2022-31.12.2022	2566.08
01	2023	01.01.2023-31.01.2023	1680.00
02	2023	01.02.2023 -28.02.2023	1680.00
03	2023	01.03.2023 -31.03.2023	1680.00
04	2023	01.04.2023 -30.04.2023	1680.00
05	2023	01.05.2023-31.05.2023	1680.00
06	2023	01.06.2023-30.06.2023	1680.00
07	2023	01.07.2023 -31.07.2023	1680.00
08	2023	01.08.2023-31.08.2023	1680.00
09	2023	01.09.2023 -30.09.2023	1680.00
10	2023	01.10.2023 -31.10.2023	1680.00

11	2023	01.11.2023 -30.11.2023	1680.00
12	2023	01.12.2023 -31.12.2023	2124.96
01	2024	01.01.2024-31.01.2024	1680.00
02	2024	01.02.2024-29.02.2024	1680.00
03	2024	01.03.2024-31.03.2024	1680.00
04	2024	01.04.2024-30.04.2024	1680.00
05	2024	01.05.2024-31.05.2024	1680.00
06	2024	01.06.2024-30.06.2024	1680.00
07	2024	01.07.2024-31.07.2024	1680.00
TOTAL, MDL:			**39 71.04**

- Obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reflecte ca achitate în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Rodica Dahnovici, IDNP*****, contribuțiile de asigurări sociale în sumă de 141 323,64 (o sută patruzeci și unu mii trei sute douăzeci și trei) lei (perioada 08.2022- 06.2025) după cum urmează în tăblița 1 de mai jos, reieșind din faptul că suma totală a contribuțiilor de asigurări sociale calculate, raportate și achitate nominal de angajatorul BC Investprivatbank S.A. în proces de lichidare de la data angajării 01 septembrie 2009 până la data încetării raportului individual de muncă 30 iunie 2025 constituie 607 590,44 (șase sute șapte mii cinci sute nouăzeci) lei, dintre care numai 466 266,80 (patru sute șaizeci și șase mii două sute șaizeci și șase) lei (perioada 09.2009- 07.2022) sunt reflectate de către CNAS ca achitate.

Luna	**Anul**	**Perioada**	**Contribuțiile de asigurări sociale calculate, achitate și raportate nominal de către angajator pentru salariata Rodica Dahnovici, MDL**
08	2022	01.08.2022-31.08.2022	2490.00
09	2022	01.09.2022-30.09.2022	3000.00
10	2022	01.10.2022-31.10.2022	3000.00
11	2022	01.11.2022-30.11.2022	3000.00
12.	2022	01.12.2022-31.12.2022	5034.97
01	2023	01.01.2023-31.01.2023	3000.00
02	2023	01.02.2023-28.02.2023	3000.00
03	2023	01.03.2023-31.03.2023	3000.00
04	2023	01.04.2023-30.04.2023	3000.00
05	2023	01.05.2023-31.05.2023	3000.00
06	2023	01.06.2023-30.06.2023	3000.00
07	2023	01.07.2023-31.07.2023	3000.00

08	2023	01.08.202 -31.08.2023	3000.00
09	2023	01.09.2023-30.09.2023	3000.00
10	2023	01.10.2023-31.10.2023	3000.00
11	2023	01.11.2023-30.11.2023	3000.00
12	2023	01.12.2023-31.12.2023	5769.12
01	2024	01.01.2024- 31.01.2024	3000.00
02	2024	01.02.2024- 29.02.2024	3000.00
03	2024	01.03.2024-31.03.2024	4200.00
04	2024	01.04.2024-30.04.2024	4320.00
05	2024	01.05.2024- 31.05.2024	4320.00
06	2024	01.06.2024-30.06.2024	4320.00
07	2024	01.07.2024-31.07.2024	4751.15
08	2024	01.08.2024-31.08.2024	4320.00
09	2024	01.09.2024-30.09.2024	4320.00
10	2024	01.10.2024-31.10.2024	4320.00
11	2024	01.11.2024- 30.11.2024	4320.00
12	2024	01.12.2024- 31.12.2024	7453.20
01	2025	01.01.2025-31.01.2025	4320.00
02	2025	01.02.2025- 28.02.2025	4320.00
03	2025	01.03.2025 -31.03.2025	4320.00
04	2025	01.04.2025 - 30.04.2025	4320.00
05	2025	01.05.2025 -31.05.2025	8771.04
06	2025	01.06.2025 -30.06.2025	7334.16
TOTAL, MDL:			**141 323.64**

- Obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Balan Zinaida, contribuțiile de asigurări sociale, așa cum au fost calculate, achitate și raportate de BC Investprivatbank S.A. în proces de lichidare, începând cu 01.08.2020 până la 31.07.2022 când a demisionat.

În ședința de judecată reclamanții Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis au solicitat admiterea cererii de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată pe următoarele motive de fapt și de drept.

Indică că, potrivit Capitolului VI[1] din Legea nr.550/1995 instituțiilor financiare procedura de validare a creanțelor față de instituția financiară aflată în lichidare se efectuează de către Banca Națională a Republicii Moldova.

Astfel, prin Ordonanța nr.***** din 19.06.2009 cu privire la retragerea licenței Băncii Comerciale „Investprivatbank" S.A. s-a inițiat procedura de lichidare a acesteia.

În acest sens, la data emiterii de către Banca Națională a Ordonanței nr.***** din 19.06.2009 cu privire la retragerea licenței Băncii Comerciale „Investprivatbank" S.A., aceasta nu înregistra restanțe față de bugetul asigurărilor sociale de stat.

Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 253 882,56 lei (formată din contribuțiile de asigurări sociale de stat datorate de angajator în sumă de 189 116.86 lei şi contribuțiile individuale în sumă de 67 765.70 lei) incluse în Procesul verbal de inventariere a datoriilor, constituie obligațiile faţă de bugetul asigurărilor sociale de stat aferente lunii mai 2009. Acestea au fost declarate prin declarația privind calcularea şi utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (Forma 4BASS) pentru trimestrul II anul 2009 prezentată la CTAS sect. Centru mun. Chişinău la data de 10.07.2009.

Suplimentar comunică, că potrivit pct. 1.1. din Anexa nr. 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2009 nr. 262/2008, termenul de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru luna mai 2009 a fost data de 30.06.2009, respectiv, suma contribuțiilor calculate pentru această lună nu constituie restanțe față de bugetul asigurărilor sociale de stat obligatorii la situația de 19.06.2009. Or, în procesul demarării inventarierii creanțelor cât şi/sau după finisarea acesteia, nici Banca Națională a Moldovei, nici BC „Investprivatbank" S.A. nu a informat Casa Națională de Asigurări Sociale despre „ipotetica creanță istorică" și luarea acesteia la evidența specială.

În această ordine de idei, în opinia reclamanților, pârâta Casa Națională de Asigurări Sociale trebuia să intuiască, câți angajați a avut reclamanta, care a fost venitul acestora, de sine stătător să calculeze contribuțiile de asigurări sociale datorate şi să le ia la evidența specială

În contextul relatat şi dat fiind faptul, că la momentul intentării procedurii de lichidare a BC „Investprivatbank" S.A. (19.06.2009) creanțe fată de bugetul asigurărilor sociale de stat nu au fost înregistrate, precum şi dat fiind faptul că suma menționată a fost declarată şi înregistrată ca plată curentă, la efectuarea plăților, obligațiile față de bugetul asigurărilor sociale de stat se sting în ordinea succesiunii formării acestora. Or, BC „Investprivatbank" S.A. urma să prezinte declarația 4BASS până la data inițierii procedurii de lichidare, ca sumele contribuțiilor datorate care urmau a fi luate la evidența specială și care au fost inventariate să fie vizibile, divizate şi uşor identificate, fapt pe care reclamanta nu a efectuat.

Astfel, această sumă fiind achitată, a fost luată în considerație la stabilirea prestațiilor de asigurări sociale de stat angajaților și foștilor angajați ai BC „Investprivatbank” S.A.

Mai comunică că BC „Investprivatbank” S.A. pe parcursul anilor 2009-2021 (peste 12 ani) tacit a acceptat și achitat contribuțiile de asigurări sociale în măsura apariției surselor financiare, nu a obiectat nici o dată asupra cărorva impedimente de stabilire și plată a prestațiilor de asigurări sociale, atât a celor pe termen lung cât și a celor pe termen scurt. Or, acestea nu au existat, or angajaților reclamantei le-a fost convenabilă situația respectivă, beneficiind în continuare de prestațiile de asigurări sociale.

În conformitate cu art. 3 al Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale "Sistemul public de asigurări sociale (denumit în continuare sistem public) se organizează şi funcţionează având ca principii de bază:

a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleaşi norme de drept;

b) principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public contribuabili şi beneficiari un tratament nediscriminatoriu în ceea ce priveşte drepturile şi obligațiile prevăzute de lege;

c) principiul solidarității sociale, inter şi intragenerații, conform căruia participanții la sistemul public își asumă conştient şi reciproc obligații și beneficiază de dreptul pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;

d) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice şi juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public; drepturile de asigurări sociale se exercită corelativ îndeplinirii obligațiilor;

e) principiul contributivităţii, conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

f) principiul repartiției, potrivit căruia resursele bugetului asigurărilor sociale de stat se redistribuie pentru plata obligaţiilor ce revin sistemului public, conform legii;

g) principiul autonomiei, potrivit căruia sistemul public se administrează de sine stătător, pe baza legii.

Audiind explicațiile părților, studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părţilor litigante, instanţa de judecată consideră că, acțiunea reclamanților Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis este întemeiată și urmează să fie admisă parțial, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 206 alin. (1) lit. a), c) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare).

Tot aici, instanța de judecată reține că, la examinarea cererii în anulare, legalitatea unui act administrativ urmează a fi examinată prin prisma triplului test al legalității, care verifică dacă actul contestat a fost emis cu respectarea competenței, a procedurii prevăzute de lege și dacă este legal în fond.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 93 alin. (1)-(2) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Reieșind din materialele cauzei rezultă că, prin Ordonanța Băncii Naționale a Moldovei cu privire la retragerea licenței Băncii Comerciale „Investprivatbank" S.A. nr.***** din 19 iunie 2009, s-a retras de la 19.06.2009 licența de desfășurare a activităților financiare a Băncii Comerciale „Investprivatbank" S.A., înregistrată în registrul Central al Băncilor cu nr.77 din 08.08.1994 și reînregistrată la 11.07.1996. Și s-a numit lichidator pentru lichidarea Băncii Comerciale „Investprivatbank" S.A., începând cu 19.06.2009, dl Ion Ropot (f.d.22-23, Vol. 1).

De asemenea potrivit anexelor nr. 1, 2, 3, 4 privind contribuțiile de asigurări sociale calculate, achitate și raportate de BC „Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare, rezultă că pentru anii 2020-2023, BC „Investprivatbank" S.A. a calculat, achitat și raportat contribuțiile de asigurări sociale în privința reclamanților Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis (f.d.36-39 Vol.1).

Potrivit scrisorii Băncii Naționale a Moldovei nr. 23-01006/10/1312 din 12 o4.2023, *„În baza Hotărârii Consiliului de administrație (CA) al Băncii Naționale nr. 248 din 18.11.2009 Banca Națională a înregistrat lista creanțelor față de B.C. „INVESTPRIVATBANK" S.A. în proces de lichidare, validată de lichidatorul acesteia (la situația din 19.06.2009).*

De menționat că, până la înregistrarea listei de creanțe la BNM, Banca a publicat anunțuri în Monitorul oficial al RM (nr. 153 -154 din 09.10.2009, nr. 156 din 16.10.2009 și nr. 157 din 22.10.2009) despre data și locul unde creditorii băncii pot lua cunoștință de informațiile referitoare la creanțele lor validate, precum și despre data la care lichidatorul Băncii va prezenta lista creanțelor Băncii Naționale spre înregistrare.

Conform datelor din registrele Băncii, creanța CNAS în mărime de 253 882,56 lei, privind contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate și decontate de la contribuabili (angajați ai Băncii) pentru trimestru II a. 2009, s-a format până la intentarea procesului de lichidare. Corespunzător, creanța dată nu a fost reflectată de Bancă ca cheltuieli legate de procesul de lichidare a băncii.

Potrivit informației disponibile, Banca a informat CNAS despre creanța respectivă prin Declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (forma 4-BASS) pentru perioada T/02/2009, prezentată la CTAS Centru la data de 10.07.2009.

Având în vedere că, în termenul prevăzut de Legea nr.550/1995 la Banca Națională nu au parvenit din partea CNAS contestații împotriva măsurilor întreprinse de lichidatorul Băncii întru stabilirea și validarea creanțelor față de Bancă, în temeiul art. 38[11] alin. (3) lit. h) al Legii nr. 550/1995 (în redacția din 19.06.2009), creanța CNAS în mărime de 253 882,56 lei (contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate și decontate de la contribuabili (angajații Băncii) pentru trimestru II a. 2009) a fost inclusă în lista creanțelor validate în clasa „Plăți la bugetul public național, decontate de la contribuabili, dar care nu au fost transferate în conturile respective ale sistemului bugetar" și această listă a creanțelor în prezent nu poate fi modificată de Banca Națională, onorarea creanței CNAS fiind posibilă după onorarea creanțelor care aparțin clasei de creanțe precedente." (f.d.48-49 Vol 1).

La data de 28 aprilie 2023, BC „Investprivatbank" S.A., Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica, Pascari Dionis și Dahnovici Iulian au depus cerere prealabilă în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care au solicitat, Reclasificarea și reflectarea plăților efectuate la bugetul asigurărilor sociale de stat de către angajatorul BC "Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare cu titlu de contribuții de asigurări sociale aferente drepturilor salariale ale persoanelor angajate la BC "Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare în baza contractelor individuale de muncă încheiate după retragerea licenței și intrarea băncii în proces de lichidare la data de 19 iunie 2009, pentru perioada august 2020-prezent. Și încetarea înregistrării și reflectării plăților la bugetul asigurărilor sociale de stat efectuate de angajatorul BC "Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare cu titlu de contribuții de asigurări sociale aferente drepturilor salariale ale angajaților BC "Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare, în temeiul contractelor individuale de muncă încheiate după data de 19 iunie 2009, ca plăți destinate stingerii creanței bugetului asigurărilor sociale de stat apărută până la 19 iunie 2009, în mărime de 253 882,56 lei, care a fost validată și inclusă în lisa creanțelor creditorilor BC "Investprivatbank" S.A. (f.d.52-56 Vol.1).

Prin răspunsul nr. 1012/23 din 19.05.2023 cererea prealabilă a fost respinsă ca inadmisibilă (f.d.57 Vol. 1).

Inițial instanța de judecată va reține că, potrivit art. 47 din Constituția Republicii Moldova, *statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea, lui şi familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuinţa, îngrijirea medicală, precum şi serviciile sociale necesare.*

(2) Cetăţenii au dreptul la asigurare în caz de: şomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrâneţe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistenţă, în urma unor împrejurări independente de voinţa lor.

În corespundere cu art. 9 alin. (1) lit. o) din Codul muncii, *salariatul are dreptul la asigurarea socială şi medicală obligatorie, în modul prevăzut de legislaţia în vigoare.*

Potrivit art. 206 alin. (1) lit. b) Cod fiscal, *executarea silită a obligaţiei fiscale se consideră imposibilă dacă persoana se află în procedură de insolvabilitate, cu excepţia obligaţiei fiscale calculate după intentarea procedurii.*

În corespundere cu art. 38^8 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la lichidarea băncilor nr. 550 din 21.07.1995, *cheltuielile legate de procesul de lichidare a băncii se efectuează prioritar altor creanţe faţă de bancă din contul mijloacelor acesteia. Aceste cheltuieli includ obligaţiile de plată a serviciilor de locaţiune, a remuneraţiei muncii salariaţilor, a indemnizaţiilor în legătură cu concedierea acestora, a remuneraţiei muncii lichidatorului şi a persoanelor antrenate de acesta, a cheltuielilor de judecată, a cheltuielilor aferente publicării anunţurilor, expedierii avizelor, inventarierii, evaluării, administrării (inclusiv predării) patrimoniului, distribuirii (lichidării) activelor băncii, alte cheltuieli şi obligaţii de plată necesare în procesul lichidării băncii, precum şi obligaţiile de plată a impozitelor, taxelor şi a altor plăţi obligatorii, în perioada de după retragerea licenţei.*

Potrivit art. 38^{10} din Legea cu privire la lichidarea băncilor nr. 550 din 21.07.1995, *în termen de 20 de zile de la data înregistrării listei creanţelor la Banca Naţională, orice deponent, orice alt creditor ori unul sau mai mulţi acţionari ai băncii care deţin în total cel puţin 10 la sută din acţiunile cu drept de vot pot înainta Băncii Naţionale o contestaţie împotriva măsurilor întreprinse de lichidator prevăzute la art.38^9 alin.(2) lit.a) şi b). Banca Naţională va soluţiona contestaţia în termen de o lună de la data înaintării acesteia.*

(2) În cazul în care pretenţiile exprimate în contestaţie sunt motivate, Banca Naţională emite o ordonanţă cu privire la modificarea listei creanţelor şi a mecanismului propus pentru onorarea acestora.

(3) După expirarea termenului de soluţionare a contestaţiei indicat la alin.(1), lista creanţelor înregistrată la Banca Naţională nu poate fi modificată.

Conform art. 38^{11} alin. (1), (3), (3^1) din aceeași Lege, *onorarea creanţelor faţă de banca în proces de lichidare se efectuează după expirarea termenului de soluţionare a contestaţiei prevăzut la art.38^{10}, cu condiţia validării acestora şi înregistrării listei creanţelor la Banca Naţională, dacă prezentul capitol nu prevede altfel.*

(3) Creanţele validate se onorează conform ordinii priorităţii claselor de creanţe stabilite, după cum urmează:

a) creditele acordate băncii de către Banca Naţională pînă la numirea lichidatorului;

b) creanţele Ministerului Finanţelor, ca urmare a plăţilor efectuate sau care urmează a fi efectuate în temeiul garanţiilor de stat sau gajării valorilor mobiliare de stat pentru garantarea creditelor de urgenţă acordate de Banca Naţională băncii în situaţii de criză financiară sistemică sau de pericol al apariţiei acesteia;

d) creanţele aferente depozitelor, rămase după onorarea obligaţiilor în conformitate cu Legea nr. 575/2003 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar;

f) sumele plăţilor la bugetul public naţional, decontate de la contribuabili, dar care nu au fost transferate în conturile respective ale sistemului bugetar, precum şi alte creanţe ale bugetului public național;

g) alte creanţe.

(3^1) Creanţele creditorilor care aparţin unei clase de creanţe se onorează după onorarea tuturor creanţelor care aparţin clasei de creanţe precedente.

În altă ordine de idei, potrivit art. 2 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08.07.1999*, dreptul la asigurări sociale este garantat de stat şi se exercită, în condiţiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale.*

Potrivit art. 19 alin. (1) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08.07.1999, *contribuţia de asigurări sociale se datorează de la data încadrării în una din situaţiile prevăzute la art. 4 sau a încheierii contractului de asigurare.*

Potrivit art. 20 alin. (1) din aceeași Lege, *calculul şi plata contribuţiei de asigurări sociale se fac lunar de către angajator.*

La fel potrivit art. 32 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08.07.1999, *neplata în termenele stabilite a contribuţiei de asigurări sociale de către asiguraţii cu declaraţie de asigurare sau cu contract de asigurare atrage după sine decăderea din drepturile la prestaţii pînă la achitarea contribuţiilor restante şi a majorărilor de întîrziere aferente.*

În corespundere cu art. 40 din Legea menționată *supra, modalitatea de acordare, de stabilire şi de plată a pensiilor se reglementează prin lege.*

Totodată, potrivit art. 41 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08.07.1999, *asiguraţii din sistemul public au dreptul, în afară de pensie, la: a) indemnizaţie pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de afecţiuni generale sau de accidente în afara muncii, de boli profesionale şi de accidente de muncă, inclusiv indemnizaţie pentru îngrijirea copilului bolnav; b) prestaţii pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă; c) indemnizaţie de maternitate; d) indemnizaţie pentru creşterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani; e) ajutor de şomaj; f) ajutor de deces.*

Iar potrivit art. 49 alin. (1) lit. a) i), j) k) și q) din aceeaşi Lege, *în aplicarea prevederilor prezentei legi, Casa Naţională îndeplineşte următoarele atribuţii:*

a) exercită îndrumarea şi controlul privind aplicarea dispoziţiilor legale de către structurile sale teritoriale;

i) asigură evidenţa la nivel naţional a tuturor plătitorilor contribuţiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat;

j) asigură evidenţa drepturilor şi obligaţiilor de asigurări sociale la nivel naţional pe baza codului personal de asigurări sociale;

k) certifică stagiul de cotizare pentru fiecare asigurat.

q) asigură reprezentarea în faţa instanţelor de judecată în litigiile în care este implicată ca urmare a aplicării dispoziţiilor prezentei legi;

Din coroborarea prevederilor legale menționate *supra* cu circumstanțele cauzei, instanța de judecată constată că litigiul dedus judecății vizează, în esență, legalitatea modului în care Casa Națională de Asigurări Sociale a reflectat în evidența individuală a asiguraților contribuțiile de asigurări sociale calculate, achitate și raportate nominal de către BC „Investprivatbank” S.A., aflată în proces de lichidare, pentru salariații angajați în vederea desfășurării activităților aferente procedurii de lichidare.

În acest context, instanța reține că trebuie făcută distincție între creanța bugetului asigurărilor sociale de stat în sumă de 253 882,56 lei, constituită anterior inițierii procedurii de lichidare a băncii și inclusă în lista creanțelor validate, pe de o parte, și contribuțiile de asigurări sociale aferente raporturilor individuale de muncă încheiate ulterior retragerii licenței băncii, pe de altă parte.

Or, împrejurarea că BC „Investprivatbank” S.A. se află în proces de lichidare nu înlătură obligațiile acesteia, în calitate de angajator, de a calcula și achita contribuțiile de asigurări sociale aferente drepturilor salariale ale persoanelor angajate în cadrul procedurii de lichidare, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

În acest sens, instanța reține că, potrivit art. 38^8 alin. (1) din Legea cu privire la lichidarea băncilor nr. 550 din 21 iulie 1995, cheltuielile legate de procesul de lichidare a băncii se efectuează cu prioritate față de celelalte creanțe, din contul mijloacelor acesteia, fiind incluse în această categorie, printre altele, și remunerația muncii salariaților, precum și obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii aferente perioadei ulterioare retragerii licenței.

Prin urmare, obligațiile de plată generate de activitatea desfășurată în cadrul procedurii de lichidare trebuie examinate distinct de creanțele născute anterior, care au fost validate și incluse în lista creanțelor față de bancă. Simpla existență a unei creanțe istorice a bugetului asigurărilor sociale de stat nu constituie, un temei suficient pentru a considera că toate contribuțiile achitate ulterior de angajator, în

privința unor salariați determinați, sunt destinate stingerii creanțe istorice, indiferent de destinația declarată a plăților.

Totodată, instanța subliniază că procedura specială de lichidare a instituțiilor financiare urmărește asigurarea unei ordini legale și previzibile de satisfacere a creanțelor validate. În acest sens, art. 38^{10} și art. 38^{11} din Legea nr. 550 din 21 iulie 1995 instituie reguli privind contestarea listei creanțelor, definitivarea acesteia și ordinea de onorare a creanțelor în funcție de clasele de prioritate stabilite de lege.

Din înscrisurile administrate la dosar rezultă că lista creanțelor față de BC „Investprivatbank" S.A. în proces de lichidare a fost înregistrată de Banca Națională a Moldovei în baza Hotărârii Consiliului de administrație nr. 248 din 18 noiembrie 2009, iar creanța Casei Naționale de Asigurări Sociale în sumă de 253 882,56 lei a fost inclusă în clasa corespunzătoare creanțelor bugetului public național decontate de la contribuabili, dar netransferate în conturile respective ale sistemului bugetar, precum și altor creanțe ale bugetului public național.

Potrivit informației comunicate de Banca Națională a Moldovei prin scrisoarea nr. 23-01006/10/1312 din 12 aprilie 2023, lista creanțelor înregistrată nu mai poate fi modificată în condițiile art. 3810 din Legea nr. 550 din 21 iulie 1995, iar **creanța Casei Naționale de Asigurări Sociale urmează a fi onorată cu respectarea ordinii priorității claselor de creanțe**.

În aceste împrejurări, instanța apreciază că regimul juridic al creanței istorice a Casei Naționale de Asigurări Sociale trebuie respectat în cadrul procedurii de lichidare, fără ca acesta să poată fi extins, în lipsa unui temei legal, asupra contribuțiilor aferente raporturilor individuale de muncă desfășurate ulterior retragerii licenței băncii.

O interpretare contrară ar permite ca plățile efectuate pentru îndeplinirea obligațiilor sociale curente, aferente unor salariați identificați nominal, să fie utilizate pentru stingerea unei creanțe distincte, supuse unei proceduri speciale de lichidare și unei ordini de prioritate expres stabilite, cu consecința afectării evidenței drepturilor individuale de asigurări sociale ale persoanelor asigurate.

În continuare, instanța reține că, potrivit art. 19 alin. (1) și art. 20 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 8 iulie 1999, contribuția de asigurări sociale se datorează de la data încadrării persoanei în una dintre situațiile prevăzute de lege, iar calculul și plata acesteia se efectuează lunar de către angajator.

Corelativ, art. 35 din aceeași lege reglementează evidența contribuțiilor de asigurări sociale pe baza codului personal de asigurări sociale, Casa Națională și structurile sale teritoriale având obligația de a asigura păstrarea și evidența datelor aferente fiecărui asigurat.

Din aceste dispoziții rezultă că evidența individuală a contribuțiilor nu reprezintă o operațiune pur formală, ci constituie un mecanism esențial pentru

determinarea stagiului de cotizare și pentru stabilirea drepturilor de asigurări sociale ale persoanei asigurate. În consecință, datele înscrise în contul individual trebuie să corespundă informațiilor privind contribuțiile calculate, achitate și raportate în condițiile legii.

În speță, materialele cauzei, relevă existența unor plăți aferente raporturilor individuale de muncă ale reclamanților, care însă nu sunt reflectate în conturile persoanele ale reclamanților.

Instanța observă că obligația de evidență care revine Casei Naționale de Asigurări Sociale trebuie executată cu respectarea principiilor legalității, exactității și veridicității datelor. În acest sens, autoritatea publică nu poate ignora informațiile referitoare la contribuțiile achitate și raportate nominal de către angajator, atunci când acestea sunt confirmate prin probe și corespund cerințelor legale privind reflectarea lor în contul individual al persoanei asigurate.

De asemenea, instanța reține că dreptul la asigurări sociale, garantat de art. 47 din Constituția Republicii Moldova și reglementat prin Legea nr. 489 din 8 iulie 1999, trebuie să beneficieze de o protecție efectivă. Evidența corectă a contribuțiilor reprezintă una dintre condițiile necesare pentru realizarea acestui drept, întrucât datele respective pot influența stabilirea stagiului de cotizare și acordarea prestațiilor prevăzute de lege.

Prin urmare, atunci când angajatorul BC „Investprivatbank" S.A. a calculat, a achitat și a raportat nominal contribuțiile aferente reclamanților Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis, iar probele administrate confirmă aceste circumstanțe, **autoritatea responsabilă de evidența individuală are obligația pozitivă de a asigura reflectarea corespunzătoare a datelor, fără a substitui destinația plăților cu aceea a unei creanțe distincte, în lipsa unui temei legal.**

Cu privire la argumentul pârâtei potrivit căruia suma de 253 882,56 lei nu constituia restanță la data retragerii licenței, instanța reține că această împrejurare trebuie examinată în raport cu datele scadenței obligațiilor aferente lunii mai 2009, cu momentul declarării acestora și cu înscrierea creanței în lista validată de lichidator. Totuși, pentru soluționarea prezentului litigiu, esențială este delimitarea obligațiilor istorice incluse în lista creanțelor de contribuțiile aferente perioadelor ulterioare, pentru care reclamanții solicită reflectarea în conturile individuale.

Or, din scrisoarea Băncii Naționale a Moldovei din 12 aprilie 2023 rezultă că respectiva creanță a fost inclusă în lista creanțelor validate și că onorarea ei trebuie să respecte ordinea legală a claselor de prioritate. Acest fapt confirmă necesitatea menținerii distincției dintre procedura de satisfacere a creanței istorice și evidența contribuțiilor individuale aferente activității desfășurate ulterior de salariații băncii.

În ceea ce privește răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1012/23 din 19 mai 2023, instanța constată că autoritatea publică a respins cererea

prealabilă ca inadmisibilă, motivând că din conținutul acesteia nu rezultă contestarea unui act administrativ individual.

Cu toate acestea, din conținutul cererii prealabile rezultă că reclamanții au sesizat autoritatea asupra modului de reflectare a contribuțiilor în evidența individuală și au solicitat remedierea situației, prin raportare la plățile efectuate de angajator pentru salariații identificați nominal.

În aceste condiții, instanța apreciază că examinarea solicitărilor reclamanților nu putea fi limitată exclusiv la verificarea existenței unui act administrativ individual formal, fiind necesară identificarea naturii juridice a activității administrative contestate și a efectelor acesteia asupra drepturilor și intereselor legitime invocate.

Or, potrivit art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă include atât actele administrative individuale și normative, cât și contractele administrative, actele reale și operațiunile administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică. Prin urmare, operațiunile de evidență și reflectare a contribuțiilor în conturile individuale de asigurări sociale trebuie examinate și din perspectiva efectelor lor juridice concrete asupra persoanelor vizate.

În consecință, instanța consideră că simpla invocare a lipsei unui act administrativ individual contestat nu era suficientă pentru a înlătura obligația autorității de a examina, în limitele competenței sale, aspectele sesizate referitoare la corectitudinea evidenței individuale a contribuțiilor de asigurări sociale.

În continuare, în ceea ce îl privește pe reclamantul Pascari Dionis, instanța de judecată reține că, potrivit înscrisurilor anexate la dosar, inclusiv informațiilor privind contribuțiile de asigurări sociale calculate, achitate și raportate nominal de angajator, precum și extrasului din contul individual de asigurări sociale al reclamantului, pentru perioada 1 ianuarie 2022 – 31 iulie 2024 au fost calculate, achitate și raportate contribuții în sumă totală de 45 000 lei. Totodată, pârâta nu a contestat cuantumul contribuțiilor solicitate de reclamant și nici datele prezentate de angajator referitoare la calcularea, achitarea și raportarea nominală a acestora, obiecțiile sale vizând, în esență, modalitatea de reflectare a plăților în evidența individuală de asigurări sociale. Prin urmare, instanța constată că pretenția reclamantului este întemeiată, impunându-se obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reflecte suma de 45 000 lei în contul individual de asigurări sociale al acestuia, pentru perioada menționată.

În ceea ce o privește pe reclamanta Dahnovici Rodica, instanța reține că înscrisurile anexate la dosar, coroborate cu extrasul din contul individual de asigurări sociale al acesteia și cu informațiile privind contribuțiile calculate, achitate și raportate nominal de BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare, confirmă existența contribuțiilor aferente perioadei 1 august 2022 – 30 iunie 2025, în cuantum total de 141 323,64 lei. De asemenea, pârâta nu a contestat cuantumul

acestei sume și nici faptul că respectivul cuantum rezultă din contribuțiile calculate, achitate și raportate nominal de angajator pentru reclamantă, litigiul vizând modul în care aceste plăți au fost reflectate în evidența sistemului public de asigurări sociale.

În aceste condiții, având în vedere caracterul individual al contribuțiilor, documentele care confirmă efectuarea plăților și obligația legală a Casei Naționale de Asigurări Sociale de a asigura evidența corectă a contribuțiilor de asigurări sociale pentru fiecare persoană asigurată, instanța concluzionează că pretenția reclamantei este întemeiată. În consecință, Casa Națională de Asigurări Sociale urmează să fie obligată să reflecte în contul individual de asigurări sociale al reclamantei Dahnovici Rodica contribuțiile în sumă de 141 323,64 lei, aferente perioadei 1 august 2022 – 30 iunie 2025.

În privința reclamantului Cebotari Viorel, instanța constată că, potrivit înscrisurilor prezentate în susținerea acțiunii, inclusiv informațiilor privind contribuțiile de asigurări sociale calculate, achitate și raportate nominal de angajator și extrasului din contul individual de asigurări sociale al reclamantului, pentru perioada 3 septembrie 2022 – 31 iulie 2024 au fost calculate, achitate și raportate nominal contribuții în sumă totală de 39 971,04 lei. Instanța reține că pârâta nu a contestat cuantumul contribuțiilor solicitate și nici datele prezentate de angajator cu privire la calcularea, achitarea și raportarea acestora, apărările sale fiind întemeiate, în principal, pe modalitatea de gestionare și reflectare a plăților în raport cu creanța istorică a bugetului asigurărilor sociale de stat față de bancă.

Or, în lipsa unor obiecții concrete cu privire la cuantumul contribuțiilor solicitate și având în vedere înscrisurile care confirmă calcularea, achitarea și raportarea nominală a acestora, instanța apreciază că pretenția reclamantului este întemeiată. Prin urmare, se impune obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual de asigurări sociale al reclamantului Cebotari Viorel contribuțiile în sumă de 39 971,04 lei, aferente perioadei 3 septembrie 2022 – 31 iulie 2024.

Referitor la reclamanta Balan Zinaida, instanța reține că aceasta a solicitat obligarea CNAS să reflecte în contul său individual de asigurări sociale contribuțiile calculate, achitate și raportate nominal de angajatorul BC „Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare pentru perioada 1 august 2020 – 31 iulie 2022. Din materialele cauzei rezultă că pretenția vizează contribuțiile aferente unei perioade determinate, pentru care angajatorul a prezentat date privind calcularea, achitarea și raportarea nominală a plăților.

Instanța constată că pârâta nu a formulat obiecții concrete cu privire la cuantumul contribuțiilor calculate, achitate și raportate nominal pentru reclamanta Balan Zinaida, argumentele acesteia referindu-se, în esență, la modalitatea de reflectare a plăților în contextul existenței creanței istorice față de BC

„Investprivatbank” S.A. Prin urmare, în măsura în care înscrisurile anexate confirmă contribuțiile aferente perioadei solicitate, iar cuantumul acestora nu a fost contestat de pârâtă, se justifică obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual al reclamantei contribuțiile calculate, achitate și raportate nominal pentru perioada 1 august 2020 – 31 iulie 2022, în limitele pretenției deduse judecății.

Totodată, instanța acordă relevanță faptului că pârâta nu a contestat în mod concret cuantumurile contribuțiilor solicitate de reclamanți, ci a invocat, în principal, necesitatea respectării procedurii speciale de lichidare a băncii și a ordinii de satisfacere a creanțelor validate. În aceste condiții, în lipsa unor obiecții concrete și susținute prin probe cu privire la cuantumul contribuțiilor calculate, achitate și raportate nominal, iar în măsura în care înscrisurile anexate confirmă aceste împrejurări, instanța reține că sumele solicitate sunt dovedite.

Instanța menționează că obligația de reflectare a contribuțiilor în conturile individuale de asigurări sociale nu presupune modificarea listei creanțelor validate față de BC „Investprivatbank” S.A. și nici schimbarea clasei de prioritate a creanței istorice a CNAS. Măsura dispusă privește exclusiv evidența contribuțiilor aferente raporturilor individuale de muncă ale reclamanților, calculate, achitate și raportate nominal de angajator pentru perioadele indicate.

Prin urmare, argumentele pârâtei referitoare la existența creanței istorice în sumă de 253 882,56 lei și la ordinea de satisfacere a acesteia în cadrul procedurii de lichidare nu sunt de natură să justifice necorespunderea dintre contribuțiile achitate și raportate nominal pentru salariați și datele reflectate în conturile lor individuale de asigurări sociale. Respectarea ordinii de prioritate a creanțelor validate trebuie asigurată în cadrul procedurii speciale de lichidare, fără a se confunda cu obligația legală de ținere corectă a evidenței individuale a contribuțiilor aferente unor raporturi de muncă distincte.

În rest, pretențiile reclamanților Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis, în partea care depășește limitele pretențiilor admise, urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Având în vedere cele expuse, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea înaintată de Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu participarea terțului BC „Investprivatbank” S.A., privind anularea actului administrativ și impunerea la acțiune, urmează a fi admisă parțial.

Conform art. 224 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, *examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată*.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de Balan Zinaida, Cebotari Viorel, Dahnovici Rodica și Pascari Dionis către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu participarea terțului BC Investprivatbank S.A. privind anularea actului administrativ și impunerea la acțiune, se admite parțial.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Pascari Dionis, IDNP *****, contribuțiile de asigurări sociale în sumă totală de 45 000 (patruzeci și cinci mii) lei, care au fost calculate, achitate și raportate nominal de către angajatorul BC Investprivatbank S.A. în proces de lichidare, de la data angajării -1 ianuarie 2022, până la data încetării raportului individual de muncă -31 iulie 2024.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Dahnovici Rodica, IDNP*****, contribuțiile de asigurări sociale în sumă de 141 323,64 (una sută patruzeci și una mii trei sute douăzeci și trei lei, 64) lei, care au fost calculate, achitate și raportate nominal de angajatorul BC Investprivatbank S.A. în proces de lichidare, pentru perioada 01.08 2022 – 31.05.2025.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Balan Zinaida, IDNP *****, contribuțiile de asigurări sociale, care au fost calculate, achitate și raportate nominal de angajatorul BC Investprivatbank S.A. în proces de lichidare, pentru perioada 01.08.2020 - 31.07.2022.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să reflecte în contul individual de asigurări sociale ale salariatului Viorel Cebotari, IDNP *****, contribuțiile de asigurări sociale în sumă de 39 971,04 (treizeci și nouă mii nouă sute șaptezeci și unu lei, 04) lei, care au fost calculate, achitate și raportate nominal de angajatorul BC Investprivatbank S.A. în proces de lichidare, pentru perioada 03.09.2022 – 31.07.2024.

În rest, pretențiile reclamanților se resping ca fiind neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediu Râșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,

Judecător Guzun Corneliu

Copia corespunde originalului